

Πάπιγκ. Είμαι γεννητάτος 'ς τὸ χωριὸν Ἀρκαδ. Οἱ βουσκοὶ ἐγ' ναν ν' κουκουραῖοι μ' ἐλιές κι λιουστάσια ποὺ τὰ ζ'λεύουν κ' οἱ Βραχουρίτις, οἱ γεῖν' τῆτοι 'ς τὸν τόπον Αἰτωλ. Κι μένα μὴ π'ράζ' τοὺ γιὰ ποὺ 'μι γιῖν' τῆτους ἰκεῖ Παρνασσ. Κεφαλλονίτης γεννητάτος Λεξ. Δημητρ. 2) 'Ο ἐκ γεννητῆς ὑπάρχων, Πελοπν. (Ἀρκαδ. Καλάβρυτ. Κόκκιν. Κοπανάκ. Σουδεν.) Κεφαλλ.—Γ. Ἀθάν., ἐνθ' ἄν.: Εἴχαμε ἓνα μουλάρι δικό μας γεννητάτο Κόκκιν. Ἡ τσιούλα προβατῖνα ἔχει μικρούλια ἀφτιά γεννητάτη Σουδεν. Αὐτὸ τὸ σπυρὶ τὸ 'χω γεννητάτος Καλάβρυτ. Τεχνίτης γεννητάτος Γ. Ἀθάν., ἐνθ' ἄν. || Φρ. Ἀπὸ γεννητάτου (ἐκ γεννήσεως) Κεφαλλ. Ἀπὸ γεννητάτα Ἀρκαδ. Τὸ 'χω γεννητάτα Κοπανάκ. Συνών. γεννησιμιός 1. 3) 'Ο ἔχων ἐκ γεννήσεως πάθημά τι ἢ ιδιότητά τινα Ἡπ. (Βαβούρ. Κουκούλ. Μελιγγ. Ξηροβούν. Πωγών.) Θεσσ. (Βαθύρρ. Σουκαμν.) Μακεδ. (Ζουπάν.) Μέγαρ. Πελοπν. (Λάστ. Παιδεμ. Παππούλ. Σιδηρόκ.)—Λεξ. Δημητρ.: Εἶναι γεννητάτος κουτός, δὲν ἔπαθε ὕστερα Πωγών. Εἶναι ἔτσι γεννητάτος Μέγαρ. Εἶναι κουτὴ γεννητάτη Σιδηρόκ. Ἦτανε στραβὸς γεννητάτος Παππούλ. Εἶναι τὸ παιδί γεννητάτο ἀργιόδοντικο Παιδεμ. Εἶναι γιῖν' τῆτου τοὺ π'δὶ μ' κ' τὸ Σουκαμν. Αὐτὸς εἶναι γιῖν' τῆτους γκαβὸς Ζουπάν. Κουκούλ.

γεννητικός ἐπίθ. Κρήτ. Σίφν. Οὐδ. γεννητικὸν Σχινούσ. γεν-νητικὸν Κύπρ.—Κ. Σάββας, Φόν. Λογχαρ., 8. γεννητικά Ε. Legrand, Chansons, 188. γεν-νητικά Κύπρ.—Δ. Λιπέρτ, Τζιωπρ. τραοῦδ. 2, 104. γεν-νετικὸν Χίος γεν-νετικά Κύπρ.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. γεννητικός. Ἡ λ. καὶ παρὰ Βλάχ. καὶ Σομ.

1) 'Ο ἀναπτυσσόμενος, ὁ γόνιμος Κρήτ. Σίφν.: Πρῖνος γεννητικός (ἀναπτυσσόμενος, πολλαπλασιαζόμενος εὐκόλως) Κρήτ. Ἡ σημ. καὶ παρὰ Βλάχ. 2) Τὸ οὐδ. καὶ ὡς οὐς., ἡ γέννησις Σχινούσ.: Εἶναι κουτὴ γεννητικὸν τῆς (ἐκ γεννήσεως). Συνών. γέννα 1. β) Ἡ καταγωγή, ἡ οἰκογένεια Κύπρ. Χίος.—Ε. Legrand, ἐνθ' ἄν. Κ. Σάββας, ἐνθ' ἄν. Δ. Λιπέρτ, ἐνθ' ἄν.: Ἦρτεν πρῶτος μὲ τῆφ φαμέλιαν καὶ τὸ συγγενολόγιν του 'ς τὰ Καρδάμυλα, γιὰτὶ τὸ γεν-νετικὸν τῶν Περατινῶν ἐν' 'ς τὴν Ἀγίαν Κυριακὴν Χίος. || Ἀσμ.

'Ο νιὸς ἀπὸ 'του βρένιμος, βρένιμ' ἀρκολεῖται:

τῶαι πέ μου, κόρη λυερή, τῶαι τὰ γεν-νητικά σου (ἀπὸ 'του=ποὺ ἦτο) Κύπρ.—Ποιήμ.

Κλεάνθης Σάββας γράφεται τ' ὄνομα τὸ δικόμ μου 'ς τὸν Ἀιμ Μάμαν, κύριοι, ἐν' τὸ γεννητικὸν μου Κ. Σάββας, ἐνθ' ἄν.

Μὲν τὰ 'θης ἀκριβὰ τοῦντα φιλιὰ σου

τῶ ἐν' γεώρκισ σου 'ποὺ τὰ γεν-νητικά σου!

(γεώρκιν=προῖον) Δ. Λιπέρτ., ἐνθ' ἄν. Συνών. γενιὰ 1.

γ) Τὸ γεννηθὲν ἐκ τινος, ὁ ἀπόγονος Κύπρ.: Ἀσμ.

Κάτω 'ς τὲς ἄρες τῶν ἀρῶν, κάτω 'ς τὸν καλαμιῶναν κάουρος ἐδρακόντεφεν τῶαι τρώ' τοὺς ἀνθρωμένους, τρώει τοὺς ἀντρες τῶν ἀρῶν, τοὺς ἀντροπολεμίτες, τρώει τῶαι τὲς γυναῖτες τους, τρώει τῶαι τὰ παιδικιά τους, τρώει τῶαι τὰ ζευκάγκα τους τῶαι τὰ γεν-νετικά τους.

Συνών. γέννα 5β.

'Η λ. καὶ ὡς ἐπών. ἐξ ἐγγρ. τοῦ ἔτους 1779 Μύκ.

γεννητιὸ τό, γεννητίο Μέγαρ. γεννητιὸ Ἀνδρ. Πελοπν. (Ἀναβρ.) Σῦρ.

Ἐκ τοῦ ρ. γεννῶ. Διὰ τὸν σχηματισμὸν βλ. Γ. Χατζιδ., ΜΝΕ 2, 65.

1) Ἡ γέννησις Ἀνδρ. Μέγαρ. Σῦρ.: Λέγανε γιὰ μιὰ Μεγαρίτισσα, ποὺ πέθανε ὕστερ' ἀπὸ τὸ γεννητίο τσαὶ ἄφησε τὸ

παιδί ζωδανὸ Μέγαρ. || Φρ. Ἀπὸ γεννητιοῦ (ἐκ γεννήσεως) Ἀνδρ. Σῦρ. Συνών. γέννα 1. 2) Ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν γεννοῦν τὰ αἰγοπρόβατα Πελοπν. (Ἀναβρ.): Θά 'ρθῇ τὸ γεννητιό.

γεννητός ἐπίθ. Πελοπν. (Ἀναβρ.)—Λεξ. Περίδ. Βυζ. Πρω. Δημητρ. Θηλ. γεννητὴ Πελοπν. (Κορινθ.)—Σ. Δάφνης, Ν. Ἔστ. 18 (1935), 1047—Λεξ. Περίδ. Οὐδ. γεννητὸ Ἀνδρ. Εὐβ. (Βρύσ.) Πελοπν. (Γέρμ. Κάμπος Λακων. Καρδαμ.) Σίφν.—Λεξ. Βάιγ. Περίδ. Βυζ. Δημητρ. γιῖν' τὸ Ἀλόνν. Σκόπ. γεννατέ Τσακων. (Χαβουτσ.) ἔννητὸ Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πληθ. γεννητὰ Ἀθῆν. Μύκ. Πελοπν. (Ἀρεόπ. Γέρμ. Κίτ. Κορών. Μάν. Πλάτσ.) Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Τραπ. Σάντ.) γεργητὰ Πελοπν. (Λεῦκτρ.) γεν-νητὰ Κάρπ. Ρόδ. ἔν-νητὰ Κάρπ.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. γεννητός.

Α) Ἐπιθετικ. 1) 'Ο διὰ γεννήσεως λαβὼν ὑπαρξιν, ὁ γεννηθεὶς Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πελοπν. (Κορινθ.)—Σ. Δάφνης, ἐνθ' ἄν.—Λεξ. Βάιγ. Περίδ. Βυζ. Πρω. Δημητρ.: Πάει 'ς τὸ παλάτι, μπαίνει μέσα, ψυχὴ γεννητὴ (δὲν ὑπῆρχε κανεὶς) Κορινθ. 'Σ τὴν βεράντα καὶ σὲ ὅλον τὸν κῆπο δὲ φαινότανε ψυχὴ γεννητὴ. Ἦσυχία νέκρα! Σ. Δάφνης, ἐνθ' ἄν. || Φρ. ἔννητὸ κι ἀέννητο (ἐξ ἐπὶδ., γεννημένον καὶ ἀγέννητον) Ἀπύρανθ. Πβ. καὶ Μάνθ. Ἰωάνν., Συμφορὰ Μορ., σ. 45 «ὁ Μενέλαος ἦτον γεννητός 'ς τὸ Ἄργος τοῦ Μορία».

Β) Οὐς. 1) Ἡ γέννησις ἰδίως κατὰ οὐδ. γένος Ἀθῆν. Ἀνδρ. Εὐβ. (Βρύσ.) Κάρπ. Μύκ. Πελοπν. (Ἀναβρ. Ἀρεόπ. Γέρμ. Κάμπος Λακων. Καρδαμ. Κίτ. Κορών. Λεῦκτρ. Μάν. Πλάτσ.) Ρόδ. Σίφν. Σκόπ. Τσακων. (Χαβουτσ.): Ἐκαμὶ κακὸ γιῖν' τὸ τοῦ κουρίτσ' μ' Σκόπ. Πόψ' εἴχαμε γεννητὰ Ρόδ. Πόσα γεννητὰ ἔχει κάμει Βρύσ. Πόσου γεννητοῦ εἶναι; αὐτόθ. 'Σ τὰ γεννητὰ πᾶνε μὲ κανίσκι (κανίσκι=τὰ προσφερόμενα γλυκίσματα, δῶρα ἢ ἄρτοι καὶ οἶνος) Πλάτσ. 'Σ τὰ γεννητὰ θά 'χωμε γλέδι Ἀρεόπ. Πᾶμε 'ς τὰ γεννητὰ ν' ἀσημῶσωμε τὸ παιδί Λεῦκτρ. Τὸ βράδυ εἴχαμε γεννητὰ, ἔκαμε δύο ἢ κατσίκα μας Κίτ. Τὸ γεννητὸ τοῦ γιδιῶνε ἀρχίζει ἀπὸ τὸ Δικέβρη Γέρμ. Τηνερὶ ἀπὸ τὸ γεννατέ κουτσέ'ρ (αὐτὸς ἐκ γεννήσεως εἶναι κουτσός) Χαβουτσ. || Φρ. Ὁ γεννητός κι ὁ θάνατος καρτερεμοὺς δὲν ἔχουν Ἀναβρ. Ἐχω φούγα γεννητὸ (τὰ αἰγοπρόβατα εὐρίσκονται εἰς ἀκμὴν τοκετοῦ, γεννοῦν πολλὰ τὴν ἰδίαν ἡμέραν) Κάμπος Λακων. Ἐχω φόρτσα γεννητὸ (συνών. τῇ προηγούμενῃ) Καρδαμ. Ἀπὸ γεννητοῦ τοῦ εἶναι ἔτσι (ἐκ γεννήσεως) Ἀνδρ. Σίφν. Ἀπὸ ἔννητοῦ εἶναι ἔτσι—τό 'χει (συνών. τῇ προηγούμενῃ) Ἀπύρανθ. Βόθρ. Ἀπὸ τὰ γεννητά του (συνών. τῇ προηγούμενῃ) Κορών. Μύκ. Συνών. φρ. ἀπὸ γεννήσεως, ἀπὸ γεννησιμιοῦ, ἀπὸ γεννητάτα. Κι ἀπὸ τὰ γεν-νητὰ (εὐχὴ πρὸς ἐγκυμονοῦσαν, καὶ ὅταν θὰ γεννήσῃ) Κάρπ. || Ἀσμ.

—Ὅταν μ' ἐγέννα ἡ μάνα μου, τ' ἦταν τὰ γεννητά μου;

—Ὅταν σ' ἐγέννα ἡ μάνα σου, ἦταν βαρὺς χειμῶνας

Ἀθῆν.

Τσύμαρα τσαὶ τσυνόμαλα σοῦ πέμπ' ἡ πεθ-θερά σου

τσαὶ τὰ πεντικοέρβελ-λῶα νά 'χῃς 'ς τὰ ἔν-νητά σου

(τσύμαρα=κούμαρα, πβ. Ἡσύχ. κύμαρος' κόμαρος, τσυνόμαλα=κυνόμαλα, οἱ καρποὶ τοῦ ἐλελιφάσκου, πεντικοέρβελ-λα=περιττώματα ποντικῶν) Κάρπ.

Καὶ νά σᾶς τὰ πληρώνουμε | σὲ γάμους καὶ σὲ γεννητὰ (ἐκ μοιρολ. νά σᾶς ἀνταποδώσωμε τὴν παρουσίαν σας εἰς τὴν κηδεῖαν δι' ἐπισκέψεώς μας εἰς εὐχάριστα συμβάντα, γάμους καὶ γεννήσεις ἐν τῇ οἰκογενεῖᾳ σας) Γέρμ. 2) Ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν γεννοῦν τὰ αἰγοπρόβατα Πελοπν. (Κάμπος

